Na temelju članka 36. Statuta Dječjeg vrtića-jaslice „Potočnica“, Upravno vijeće je na sjednici održanoj dana 11.8.2026. godine, na prijedlog ravnateljice donijelo

SIGURNOSNO-ZAŠTITNE MJERE I PROTOKOLE POSTUPANJA U RIZIČNIM SITUACIJAMA

UVOD

Sigurnosno-zaštitne mjere i protokoli postupanja u rizičnim situacijama (dalje u tekstu: Mjere i protokoli) temelje se na zakonskim i podzakonskim aktima prema naputku Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Upisom djeteta u vrtić odgojitelji, stručni i svi djelatnici vrtića preuzimaju odgovornost za djetetovu sigurnost dok boravi u vrtiću. Svako dijete ima pravo biti sigurno i zaštićeno. Potreba za sigurnošću je jedna od temeljnih ljudskih potreba, a podrazumijeva potrebu za redom, stalnošću, strukturom i predvidivošću događanja. Odgovornost je odraslih da tu potrebu dijete zadovolji. Prema UN-ovoj Konvenciji o pravima djeteta čiji je potpisnik i naša država, svako dijete treba stabilno i sigurno okruženje te stalne i brižne odrasle osobe kako bi se osjećalo sigurno i zaštićeno. Odrasle osobe trebaju osnaživati dijete da zna prepoznati potencijalno opasne situacije te sukladno njegovoj dobi jačati dijete u samostalnosti i snalaženju u problemskim situacijama. Vrtić je živi organizam čiji sudionici svakodnevno svojim ulaskom u njega unose promjene, donose svoja iskustva, žive svoje stavove i vrijednosti, imaju različite stručne kompetencije i različita viđenja sigurnosti. Stoga, potrebno je definirati neke parametre koji su stalni, a znatno doprinose sigurnosti djeteta. Osim toga, vrtić treba osigurati uvjete u kojima će se dijete, ali i svi ostali sudionici odgoja i obrazovanja (roditelji, odgojitelji, drugi zaposleni) osjećati sigurno i zaštićeno.

Protokoli su namijenjeni svim zaposlenicima, osobito odgojiteljima i stručnim suradnicima, moraju imati svoje mjesto u svakoj skupini i poštuju se tijekom cjelokupnog boravka u vrtiću od početka jutarnjeg do završetka popodnevnog dežurstva tijekom cijele pedagoške godine. Svi djelatnici vrtića su odgovorni za njegovu primjenu, osobito oni koji svakodnevno neposredno rade s djecom.

CILJ

Cilj ovih mjera je pojasniti i osvijestiti uloge svih zaposlenika vrtića u stvaranju sigurnog okruženja za rast i razvoj djece (fizička, emocionalna i socijalna sigurnost). Učiti djecu samozaštiti i odgovornom ponašanju te osnaživati djecu za snalaženje u potencijalno rizičnim situacijama. Praćenjem razvoja i ponašanja djece ustanoviti koja djeca pokazuju odstupanja u ponašanju radi pružanja dodatne podrške (impulzivnija djeca, inhibirana djeca i dr.).

Dugoročni cilj: kontinuirano razmatrati moguće izvore opasnosti i osigurati djelovanje i odgovornost svakog pojedinog djelatnika. Upoznavanje svih zaposlenika sa ovim mjerama i protokolima postupanja.

ZADAĆE

U odnosu na odrasle (stručnjaci, ostali djelatnici, roditelji):

- poticati i razvijati znanja i vještine koje promiču sigurnost i zaštitu djeteta i odraslih,
- poticati odgovorno ponašanje u različitim okolnostima/samozaštita,
- poticati pravovremeno djelovanje u situacijama koje ugrožavaju sigurnost,
- poticati samosvijest svih sudionika u procesu prema djetetovim potrebama i pravu na sigurnost,
- jačati profesionalne kompetencije djelatnika o djetetovim pravima,
- jačati roditeljske kompetencije u cilju ostvarivanja djetetovih prava,
- isticati razine djelovanja i odgovornosti svakog pojedinca u odnosu na sigurnost djeteta,
- djelovati u skladu sa zakonskim odredbama o mjerama sigurnosti (požar, evakuacija, buka i dr.),
- identificirati potencijalno rizične situacije i utvrditi čimbenike za očuvanje sigurnosti i zdravlja djece.

Svaki djelatnik i roditelj treba poznavati Mjere sigurnosti i Protokole postupanja u rizičnim situacijama.

U odnosu na djecu:

Sadržajima i aktivnostima u odgojno-obrazovnim procesu treba osnaživati dijete s ciljem odgovornog i samo-zaštitnog ponašanja.

Djecu je potrebno osnažiti da bi:

- naučili da imaju pravo biti sigurni,
- naučili i primjenjivali samo-zaštitne strategije o da znaju reći NE o da znaju da mogu tražiti pomoć odrasle osobe,
- osvijestili granice prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja u skupini,
- znali i poštivali grupna pravila,
- razvijali pozitivnu sliku o sebi,
- stjecali socijalne kompetencije (nenasilno rješavanje sukoba), – stjecali znanja o svojim pravima.

Odgojno-obrazovni rad na sigurnosti djece (prava djece, nenasilno rješavanje sukoba, prepoznavanje svojih i tuđih emocija, zaštitna prava djece i sl.) implementira se u redoviti i posebni program kroz svakodnevno planirano i situacijsko učenje djece sukladno njihovoj razvojnoj dobi. Dijete uči i razvija se kroz svoje iskustvo koje stječe u razvojno primjerenom, bogatom materijalnom i socijalnom kontekstu. Kroz planirano i situacijsko učenje stručni djelatnici su odgovorni za:

- jačanje svijesti djeteta o njegovoj sigurnosti u dječjem vrtiću i izvan njega,
- ukazivanje na opasnosti koje prijete u unutarnjem i vanjskom prostoru,
- poticanje znanja djeteta o njegovim pravima i odgovornostima,
- usmjerenost na nenasilno rješavanje sukoba i prevencije nasilja,
- jačanje svijesti djeteta o različitim emocijama, razumijevanju i prepoznavanju svojih i tuđih emocija,
- postavljanje jasnih pravila u skupini i poželjnih oblika ponašanja (aktivno uključi svako dijete),

- jačati svijest o nekim životnim situacijama koje utječu na sigurnost djeteta (npr. nepoznate osobe, uzimanje slatkiša, poziv u auto, davanje informacija o sebi...),
- kontinuirano davanje povratne informacije na konkretno ponašanje s usmjeravajućim dijalogom,
- osiguravanje ozračja u kojem se osjeća dobrodošlica, toplina, razumijevanje,

Vrednovanje programa

Potrebna je stalna supervizija i praćenje provođenja mjera i predviđenih aktivnosti od strane ravnatelja i stručnog tima, mijenjanje i dopunjavane Mjera i protokola ukoliko se u praksi pokaže da je to potrebno, a najmanje jedanput godišnje. Svaki djelatnik sukladno prepoznatoj potrebi, a s ciljem zaštite djeteta i odraslih dužan je predložiti promjenu Mjera i protokola neovisno koji je to period pedagoške godine.

KUĆNI RED

Kućni red Dječjeg vrtića-jaslice „Potočnica“ je skup pravila ponašanja kojih su se dužni pridržavati radnici vrtića, roditelji i skrbnici djece, te sve druge osobe koje surađuju ili se nalaze u prostoru Vrtića.

Radno vrijeme vrtića.

Vrtić radi od ponedjeljka do petka.

Radno vrijeme Vrtića za korisnike usluga je od 6:30 - 16:30 sati.

Radnici Vrtića, roditelji i druge osobe dužne su poštovati radno vrijeme vrtića.

Trajanje boravka djeteta u Vrtiću.

Dijete u vrtiću može boraviti najviše 10 sati. U slučaju nedolaska roditelja po dijete, odgojitelji će postupiti prema Protokolu postupanja kad roditelj ne dođe po dijete u vrtić nakon dežurstva.

MATERIJALNI UVJETI I SVAKODNEVNI ŽIVOT

PROTOKOL POSTUPAKA I METODE DJELOVANJA RADI POVEĆANJA SIGURNOSTI U SOBI DNEVNOG BORAVKA I OSTALIH PROSTORA VRTIĆA

- Prostorno-materijalni kontekst uređuje se prema dogovorenim standardima i indikatorima kvalitete (siguran prostor, centri aktivnosti, niske pregrade, funkcionalno, poticajno, razvojno primjereno).
- Organizacija prostora je takva da prevenira ozljeđivanje i padove djece (ne stavljati tepih na ulaz, protuklizni tepisi i sl.).
- Odgojitelj mora obratiti pozornost na eventualne opasnosti u sobi ili predprostoru - nezaštićene utičnice – prijavite vlasnici, sredstva za čišćenje i drugi opasni materijali nisu dostupni djetetu (vatrogasni aparati, prva pomoć i sl.). Obratite pozornost na sigurnost predprostora i iskustvo djeteta u kretanju njime.
- Odgojitelj brine o higijeni i čistoći igračaka u sobi dnevnog boravka, a u dogovoru sa spremačicom se iste dezinficiraju.
- Prilikom upotrebe pedagoški neoblikovanog materijala odgojitelj je dužan napraviti uvid u sigurnost za korištenje u radu s djecom.
- Odgojitelji su dužni jednom tjedno provjeriti didaktiku, sve igračke u sobi, pedagoški neoblikovan materijal i namještaj te ukloniti sredstva, igračke i materijale koji su oštećeni i koji mogu ugroziti zdravlje i sigurnost djeteta.
- Nije dozvoljeno unošenje, dostupnost i korištenje potencijalno opasnih materijala, a za isto su odgovorni odgojitelji.
- Odgojitelji brinu o čuvanju i održavanju didaktike u sobi dnevnog boravka.
- Svi hitni popravci se odmah prijavljuju vlasnici, ravnateljici ili spremačici.
- Obratiti pozornost na centre koji mogu biti svojim sadržajem neprimjereni za dob i trenutno iskustvo djece (npr. čavlići u centru majstora ili određene vrste rastresitih materijala u dežurnoj sobi u koju dolaze i jaslička djeca).
- Rituali dana pridonose sigurnosti jer dijete zna što slijedi, ne žuri, nije u neizvjesnosti, opušteno je (podgrupama pri izlasku i ulazu s boravka na zraku), pripreme za objed, uobičajeno mjesto za odmor i jelo (samo u potpuno sigurnim uvjetima slati djecu u kuhinju ili toalet). Nepotrebno i dugotrajno čekanje u redu frustrira pa neka djeca neprimjereno reagiraju (ugrizi, guranje) kao i dugotrajno čekanje ručka za stolom.
- U sobi dnevnog boravka imamo samo ono što trenutno koristimo u odgojno-obrazovnom procesu. Sve nepotrebne kartone, ambalažu i sl. odlagati u skladišne prostore. Sobe dnevnog boravka trebaju biti uredne.

- Provjerite imate li u dokumentaciji odgojne skupine fascikl s naputkom o posebnim potrebama djece i važne brojeve telefona.
- Pri odlasku na dvorište važno je da više puta kroz pedagošku godinu podsjetite djecu kako da se ponašaju u slučaju da vide potencijalno opasne predmete (staklo, šprice, britvice). Važno je da ih naučite da ništa ne diraju nego da odmah pozovu odgojitelja koji će opasni predmet ukloniti s dvorišta. Kako bi djeca bolje prihvatila ovu sigurnosnu mjeru, osvijestite im koje su posljedice diranja navedenih predmeta (proći kroz igru što ako… diraš špricu, skupljaš staklo; kroz slikovnice koje govore o potencijalno opasnim predmetima, kroz slikovne aplikacije) - provedeno s djecom OBAVEZNO zabilježiti u knjigu pedagoške dokumentacije.
- U vrijeme Adventa pripremite djecu na novosti u prostoru koje su potencijalno opasne (lampice, svijeće). Naučite ih tko što radi (odgojitelj je taj koji pali lampice i svijeće, ako dijete vidi da neko drugo dijete dira lampice da obavijesti odgojitelja). Osvijestite i objasnite djeci što se može dogoditi ako diraju sporne predmete (aplikacije, slikovnice).
- Zabranjeno je koristiti silikonski pištolj dok ste u neposrednom radu s djecom, kao i kuhala.
- Krevetići za dnevni odmor se stavljaju postupno u dogovoru odgojitelja i spremačica.
- Dijete niti u jednom trenutku ne smije biti bez nadzora odgojitelja ili odrasle osobe.

PROTOKOL KOD PREUZIMANJA I KORIŠTENJA PEDAGOŠKI NEOBLIKOVANOG MATERIJALA

- Odgovornost je odgojitelja da informira roditelja da pedagoški neoblikovani materijal može predati samo odgojitelju u ruke.
- Odgojitelj je dužan isti pregledati i utvrditi je li siguran za korištenje u radu s djecom rane i predškolske dobi (slijedom razvojne dobi i iskustva djeteta u skupini).
- Neoblikovani materijal se ne smije skladištiti u prostorima gdje djeca borave već u za to predviđenim prostorima (spremištima).
- Pedagoško neoblikovani materijal odgojitelj odlaže u spremište te je isti dostupan svim djelatnicima u objektu (ne skladištimo za daleka buduća vremena). Prije uporabe u procesu rada s djecom odgojitelj materijal oblikuje kao bi isti zadovoljio higijensko-zdravstvenu, estetsku i razvojnu funkcionalnost.

- Odgojitelj je dužan konzultirati se sa stručnim suradnicima ukoliko ima dvojbe o pedagoški neoblikovanom materijalu, tj. njegovoj sigurnosnoj i pedagoškoj funkciji (npr. kutije za jaja ne koristimo, čiste kartone obrađujemo, odjeću za lutke prije uporabe operemo u praonici).

PROTOKOL O SIGURNOSTI DJEČJIH GARDEROBA

- Dječje garderobe služe isključivo za odlaganje odjevnih predmeta i vrtićkih papuča djece.
- Odgovornost je odgojitelja da na prvom roditeljskom sastanku informira roditelje o funkciji i načinu korištenja istog (isključivo za gore navedenu funkciju, tj. zabranjeno je ostavljati igračke, slatkiše, kreme, lijekove, pozivnice, uplatnice).
- Odgojitelji kontinuirano tijekom rada u procesu, tj. situacijskih mogućnosti (kada koristimo garderobe) potiče dijete (slijedom njegove razvojne dobi) na svrhovito korištenje garderobe, kako u istima ne bi bili likovni radovi, igračke i sl.

Mjere sigurnosti u prehrani djece za koje su odgovorni odgojitelji

- U vrtić nije dozvoljeno unošenje hrane pripremljene u obitelji niti hrane koja ima/nema deklaraciju proizvođača, kao niti kremastih kolača i torte s deklaracijom proizvođača.
- Za unošenje hrane koja nije pripremljena u vrtiću, odgovorni su odgojitelji (vezano uz proslave rođendana: voće, grickalice, slatkiši, sokovi).
- U svim skupinama odgojitelji su odgovorni za unošenje i podjelu hrane koja može izazvati gušenje (žvakaće gume, bomboni i sl.) ili teže alergijske reakcije.
- Prije obroka odgojitelj je dužan pozvati djecu na pranje ruku i imati nadzor nad time.
- Odgojitelji su odgovorni za osiguravanje dovoljne količine tekućine tijekom dana.
- Odgojitelji su dužni imati stalni nadzor nad djecom za vrijeme obroka kako bi se spriječile nezgode - opekline, gušenja, ozljeđivanje i sl.

Mjere sigurnosti za vrijeme dnevnog odmora djece u vrtiću

- Profesionalna uloga odgojitelja je dobro identificiranje (poznavanje) potreba djece za dnevnim odmorom.

- Odgojitelji su dužni, bez odlaganja i bez obzira na dob djeteta, zadovoljiti potrebu djece za dnevnim odmorom.
- Svako dijete je različito, te su i potrebe za dnevnim odmorom različite kao i načini zadovoljavanja tih potreba.
- U odgojnoj skupini s različitim potrebama djece za dnevnim odmorom, odgojno-obrazovni proces potrebno je organizirati na način da djeca koja se ne odmaraju ne ometaju djecu u dnevnom odmoru.
- Planirati aktivnosti za djecu koja nemaju potrebu za odmorom (jednako je važno zadovoljiti potrebu za odmorom kao i zadovoljiti potrebe onih koji nemaju potrebu za odmorom, prioritet je jednak).
- Dnevni odmor je jednako važan dio procesa kao i svi drugi, ima svoj odgojni i obrazovni potencijal koji odgojitelj može i treba iskoristiti uz pedagoški osmišljeno okruženje i aktivnosti.
- Prostor i oprema sobe dnevnog boravka mora biti primjereno pripremljen (dovoljno zraka, topline, bez propuha, prostor ne smije biti posebno zatamnjen, koristiti prikladnu posteljinu individualno označenu za svako dijete, koristiti pokrivala za djecu i slično).
- Posebnu pozornost treba usmjeriti na usnu šupljinu djeteta kako se ne bi odmaralo s ostacima neprogutane hrane u ustima.
- Djeca nikad ne smiju ostati bez nadzora odgojitelja.
- U slučaju da odgojitelj primijeti sumnjivo ponašanje djeteta u krevetu kao što je promjenu u disanju, povraćanje i sl., ne smije zanemariti te simptome već je potrebno pozvati roditelja i pružiti djetetu adekvatnu pomoć sukladno protokolima zdravstvene zaštite djeteta.
- Dijete po završetku odmora (buđenja) samostalno ustaje i odijeva se uz podršku odgojitelja (preporuča se postepeno ustajanje).

Mjere sigurnosti na vanjskom prostoru vrtića

- Prvu sigurnosnu provjeru ulaza, cjelovitu sigurnost objekta, stanje sprava, opasnih ili sumnjivih predmeta svako jutro obavezno obavljaju odgojiteljice po dolasku na posao ili vlasnica vrtića.
- Prije izlaska djece na dvorište, spremačica je dužna provjeriti ulaze i izlaze u dvorištu (jesu li zaključana izlazna vrata iz vrtića).
- Vlasnica vrtića mora odmah ukloniti sve uočene nedostatke, kontaktirati majstore da poprave oštećeno ili zaštititi spravu od korištenja dok se ne osposobi.
- Vlasnica se brine o redovitoj košnji trave, rezanju grmlja, itd.
- Spremačica je obvezna svakodnevno mesti i uklanjati grubo smeće prije izlaska djece na dvorište.
- U dogovoru s odgojiteljima, spremačica je obvezna iznijeti igračke na vanjski prostor (pvc igračke za pijesak i sl.).
- Radnik koji uoči potencijalnu opasnost, treba odmah obavijestiti vlasnicu vrtića ili ravnatelja o potrebi da se ukloni opasnost.
- Nadzor nad izvršenjem popravaka ili otklanjanja opasnosti obavlja vlasnica vrtića ili ravnatelj.
- Odgojitelji pri upisu djeteta (na prvom roditeljskom sastanku) upoznaju roditelje s činjenicom da djeca dio vremena provode na otvorenom i kako odjeća i obuća zbog toga mora biti prikladna godišnjem dobu, vremenskim prilikama i jednostavna za održavanje.

OBVEZE ODGOJITELJA

Primarna mjera sigurnosti je stalni nadzor nad kretanjem djece

- Osigurati prikladnu odjeću i obuću (slojevita, udobna, u skladu s vremenskim uvjetima, kapa za sunce, potrebama djece).
- Na zajedničkim sastancima informiraju ostale odgojitelje o djeci koja su sklona bez javljanja napustiti prostor dvorišta ili terase ili odlaska iz vrtića (to je dužnost matičnog odgojitelja) te o ostalim osobitostima djeteta važnima za sigurnost boravka na zraku.
- Prije izlaska na vanjski prostor odgojitelji s djecom pospremaju SDB i brinu o prozračivanju prostora.
- Prije izlaska na dvorište svu nazočnu djecu treba uvesti u evidencijsku listu.

- U objektu terasu i dvorište istovremeno mogu koristiti sve skupine djece.
- Vrijeme boravka skupina na dvorištu i terasama usklađuju se s vremenskim prilikama (visoke/niske temperature, magla/vlaga, jak vjetar i sl.).
- Tijekom hladnijeg perioda posebnu pozornost obratite na odjeću djece (remeni, zatvarači, gumbi) vjerojatno će zahtijevati veću pomoć, odjeća može smetati i sputavati ih u kretanju što je često uzrok padova i ozljeda.
- Odgojne skupine koje koriste isti izlaz na dvorište/terasu trebaju dogovoriti redoslijed izlaska kako djeca ne bi jedna druge ometala u pripremi za izlazak (nepotrebne gužve koje za posljedicu imaju smanjenu sigurnost).
- Boravak na zraku je dio odgojno-obrazovnog procesa te je dužnost odgojitelja planirati i pripremati se za taj segment rada (nuditi djeci sadržaje i aktivnosti koji ih potiču na igru na vanjskom prostoru te istodobno kod djece razvijati svijest o potrebi zaštite i samozaštite). Odgojitelj je dužan biti uz djecu kad koriste sprave kao što su ljuljačke, tobogani, penjalice (rizik od ozljeda).
- Za vrijeme boravka na zraku svi odgojitelji dužni su brinuti o svoj djeci na dvorištu.
- Imati svu djecu u vidokrugu kako bi se spriječilo guranje, padovi, ozljede te eventualni kontakt s nepoznatim osobama ili udaljavanje djeteta van dvorišta.
- Posebnu pozornost obratite na mjesta gdje se djeca rado zavlače i skrivaju, te utvrdite je li svaki dio dvorišta u vidokrugu nekog od odgojitelja – mreža samozaštite odgojitelja (svaki odgojitelj je uz neki dio dvorišta i neki sadržaj koji se nudi; zajedničke refleksije obavljamo u sobi za odgojitelje).
- Svaka sprava i kritična točka mora biti osigurana od strane odgojitelja.
- Djetetovo kretanje ne treba sputavati ni ograničavati (do tuda smiješ, dalje ne) već organizirati i postaviti zanimljive materijale za igru i istraživanje.
- Odgojitelj treba voditi računa o radoznalosti pojedinog djeteta i sklonosti istraživanju okoline, te mogućoj opasnosti u vezi s tim (probavanje, lizanje, diranje nepoznatih predmeta i životinja, ubodi insekata i slično) te istovremeno kod djece razvijati svijest o potrebi zaštite i samozaštite.
- Zaštititi djecu od sunca (kape kreme za sunčanje, suncobrani – koristiti prirodnu hladovinu, pravovremeno iznošenje suncobrana – domari i tehničko osoblje; prema uputama zdravstvene voditeljice pravovremeni ulazak djece u sobe dnevnog boravka.
- Vrijeme preklapanja je vrijeme kada su oba odgojitelja zajedno s djecom i nije dopušteno koristiti ga za obavljanje drugih poslova.

- Odlazak djeteta u sanitarije mora biti popraćen jednim odgojiteljem, ostali odgojitelji za to vrijeme brinu o sigurnosti ostale djece na dvorištu/terasi.
- Odgojitelj je dužan prilikom boravka na zraku osigurati djeci dovoljno tekućine (tijekom ljeta iznositi vrč s vodom na vanjski prostor).
- Zabranjeno je korištenje mobilnih telefona tijekom odgojno-obrazovnog procesa, osim u hitnim situacijama kada je dijete u opasnosti.
- Pri povratku u unutarnji prostor prema dogovoru odgojitelji i djeca pospremaju rekvizite, a zadnji odgojitelj na dvorištu pregledava je li sve pospremljeno.
- Spremačica sprema i pere vanjske igračke.
- Pri ulasku koristiti pravila podgrupa kako biste izbjegli gužve, nepotrebno čekanje i guranje; skupine u neposrednom susjedstvu dogovaraju ulazak kako ne bi stvarali gužvu i narušili sigurnost djece.
- Duljinu boravka na zraku prilagodite vremenskim uvjetima, dobi i iskustvu djeteta.
- Svaka sprava treba biti pod nadzorom odgojitelja.
- Grupiranje odgojitelja smanjuje mogućnost pravodobnog djelovanja i narušava sigurnost.

PROTOKOL KOD PREUZIMANJA I PREDAJE DJETETA RODITELJU

- Odgojitelj koji preuzima ili predaje dijete, obvezan je prići roditelju i razmijeniti bitne informacije.
- Odgojitelj je dužan predati dijete roditelju ili odrasloj osobi za koju je roditelj naveo da može odvesti dijete.
- Odgojitelj treba provjeriti podatke o osobi kojoj po dopuštenju roditelja predajete dijete (iz osobne iskaznice ili drugog dokumenta) ukoliko je nepoznata. Kod uočavanja znakova bolesti pri dolasku u vrtić savjetovati roditeljima posjet pedijatru. Kod uočavanja znakova povrede djeteta pri dolasku u vrtić, pitati roditelja što se dogodilo i zabilježiti informaciju u dnevnik rada.
- U slučajevima sumnje na zlostavljanje djeteta u obitelji odgojitelj je obvezan tijekom dana obavijestiti psihologinju, vlasnicu vrtića i ravnateljicu.
- U slučaju da je roditelj koji predaje ili preuzima dijete agresivan bilo prema kome, pozvati policiju ili postupiti prema Protokolu.
- Osobama mlađim od 18 godina nije dozvoljeno dovođenje ili odvođenje djeteta iz vrtića (pa ni ako su to braća i sestre djeteta koje pohađa vrtić).

- U iznimnim situacijama spriječenosti roditelja (ovlaštenih skrbnika), kada po dijete treba doći osoba za koju u vrtiću nema potpisane izjave, to je potrebno roditelj najaviti odgojitelju, uz puno ime i prezime osobe i broj osobne iskaznice, koju daje na uvid odgojitelju (evidentirati u pedagoškoj dokumentaciji). Ovo činimo u zaista iznimnim situacijama.
- Osoba koja dovodi i odvodi dijete, dužna je javiti se odgojitelju prilikom svakog dolaska, odnosno odlaska iz vrtića. Dijete se ne smije ostavljati da samo dolazi i odlazi kroz dvorište vrtića. Odgojitelj je dužan usmjerit roditelja na važnost ovog pravila.
- Od trenutka kada roditelj preda dijete odgojitelju, odgojitelj preuzima punu odgovornost za dijete.
- U slučaju da nitko ne dođe po dijete više od 15 minuta nakon isteklog radnog vremena vrtića (odgojitelj pokušava telefonski stupiti u kontakt sa roditeljima; ako nakon nekoliko poziva nije uspio uspostaviti kontakt, ako se ne uspostavi kontakt s roditeljem, zvati osobe definirane od strane roditelja odgojitelj obavještava ravnatelja ili vlasnicu vrtića, koji odlučuje koje će daljnje mjere poduzeti).
- Upoznati roditelje s postupkom u slučaju nedolaska po dijete po isteku dežurstva, a ako ne – policija kontaktira Centar za socijalnu skrb i Centar za zbrinjavanje djece.
- Odgojitelji trebaju kontinuirano provjeravati brojeve telefona i mobitela roditelja i unositi promjene (na prvom roditeljskom sastanku informirati roditelje, a potom staviti vidljivu obavijest roditeljima u kutiću za roditelje da su dužni obavijestiti odgojitelja o promjeni adrese, broja telefona i mobitela). Djelatnici vrtića (stručni suradnici pri upisu i odgojitelji na roditeljskim sastancima) dužni su upoznati svakog novog roditelja s navedenim mjerama. *Cijelu situaciju treba dokumentirati u pedagoškoj dokumentaciji.*
- Ukoliko roditelji učestalo kasne po dijete ravnatelj ili pedagog obavit će razgovor kako bi se utvrdili razlozi kašnjenja i pronašlo rješenje.

PROTOKOL POSTUPANJA ODGOJITELJA KOJI PRIDONOSE SIGURNOSTI DJETETA ZA VRIJEME ZAMJENA ODGOJITELJA

- Odgojitelj koji dolazi u zamjenu surađuje s matičnim odgojiteljem: prije planirane zamjene kontaktira matičnog odgojitelja i podrobno se informira o funkcioniranju i važnim stvarima za skupinu.

- Odgojitelj koji dolazi u zamjenu dužan je imati uvid u dokumentaciju grupe – razvojne zadaće, aktivnosti, teme, te saznati što više podataka o djeci – potrebe, navike, zdravstveni problemi, na što obratiti pozornost.
- Pri jutarnjem prijemu djece ili pri popodnevnom susretu, ostvariti kontakt s roditeljima i djecom (predstaviti se ulijevati im sigurnost, razgovarati o tome što se taj dan zbiva). Preporuka: bilo bi dobro (kada se skupi većina djece) pozvati djecu u jutarnji krug – aktivnosti za upoznavanje.
- Odgojitelj koji je na zamjeni, odlazi u skupinu na početku smjene u kojoj je na zamjeni (ovisno o dobi i broju djece u skupinama, te o broju odgojitelja u skupini). Odgojitelj na zamjeni preuzima odgovornost za ono što se u njegovoj smjeni taj dan zbiva izvještava ako je bilo nešto specifično za njegovo dijete tog dana.

Protokol kod izlaska djece van ustanove (posjete i šetnje) i priprema za izlazak djece van ustanove - koraci i postupci

- Odgojitelji planiraju posjetu i šetnje sukladno potrebama, interesima i dobi djece, aktualnostima u skupini i kalendaru događanja, o tome informiraju ravnatelja pri formiranju mjesečnog plana aktivnosti (do 30. u prethodnom mjesecu), a na tjednom planiranju dogovaraju se detalji.
- Nakon dogovora organizira se šetnja ili posjet vodeći računa o primjerenosti i sigurnosti.
- Kad skupina izlazi van vrtića, odgojitelji o tome uvijek obavještavaju roditelje.
- Odgojitelji informiraju roditelje o posjetu ili šetnji (cilj, svrha, način realizacije).
- Roditelji daju pismenu suglasnost odgojitelju da dozvoljavaju sudjelovanje svog djeteta u tom događanju.
- Ukoliko roditelj ne želi da dijete sudjeluje u programu, odgojitelj u suradnji s psihologom organizira ostanak djeteta u drugoj skupini i o tome obavještava roditelja.

Priprema djece za izlazak van ustanove

Prije svakog izlaska s djecom van vrtića potrebno je ponovno provesti odgovarajuće pripremne aktivnosti, ovisno o tome kamo se ide (u muzej, u knjižnicu, na tržnicu; na sportski teren, na igralište, na livadu, u šetnju i sl. – koliko nas ide, što treba ponijeti i znati). Kroz razgovor, socijalne igre i razne igrovne situacije objasniti i uvježbati strategije samozaštite,

moguće ugrožavajuće situacije i načine reagiranja u svakoj od njih, kako bi djeca izgradila vlastiti repertoar mogućih poželjnih ponašanja u raznim situacijama.

Što djeca trebaju znati:

- Važno je uvijek vidjeti odgojiteljicu i čuti je kad nešto govori - ne izdvajati se iz skupine, ne udaljavati se od ostalih, ne zastajkivati.
- Važno je biti sa svojim „parom“ (ja brinem o njemu, on/ona o meni).
- Gdje i kad se ostavljaju svoje stvari.
- Pravila ponašanja na mjestu na koje idemo.
- Pravila ponašanja pješaka u prometu.
- Važno je javiti se odgojiteljici prije nego odem kući.

ŠTO AKO:

- moram u toalet
- sam zadnji u koloni, a odveže mi se tenisica (i sl.)
- sa strane vidim nešto ili nekog jako zanimljivog
- me netko nepoznat nešto pita
- mi netko nepoznat nešto želi dati ili pokazati/me netko nepoznat želi nekamo odvesti

Prije svakog polaska provjeriti znaju li sva djeca sve što je važno za konkretan izlazak.

Tijekom događanja:

- Odgojitelji moraju ponijeti: popis djece koja idu u šetnju ili posjetu s brojevima mobitela roditelja.
- Obvezna je prisutnost oba odgojitelja (ako u šetnju ili posjet ide većina djece - više od 12 djece).
- Prije odlaska odgojitelj provjerava imamo li potpisanu suglasnost roditelja za svako dijete koju odgojitelj nosi sa sobom. Suglasnosti pohranjujemo u knjizi pedagoške dokumentacije.
- Ukoliko je moguće organizirati, pojedini roditelj može ići u pratnju djeci uz prethodni dogovor s odgojiteljima o međusobnim očekivanjima i ulogama.
- Bez obzira na prisutnost voditelja ili animatora od strane organizatora, odgojitelji moraju biti cijelo vrijeme nazočni u radu s djecom i skrbiti za njihovu sigurnost.

- Odgojitelji se pridržavaju dogovorenog plana (trajanje posjete, mjesto okupljanja, način realizacije i sl.), a ukoliko ima primjedbi i nedostataka treba ih sugerirati organizatoru.
- Odgojitelji vode brigu o fiziološkim potrebama djece (voda, odmor, toalet), fizičkoj i emocionalnoj sigurnosti.
- Tijekom šetnje ili posjete potičemo djecu na uočavanje, promatranje, odgovaramo na upite, "slušamo" dijete.

Nakon događanja:

- Odgojitelji svoja zapažanja bilježe u pedagošku dokumentaciju – sa sadržajnog, razvojnog, sigurnosnog aspekta.
- Na sljedećem planiranju vrši se analiza uspješnosti. Odgojitelji usmeno i putem kutića za roditelje daju povratnu informaciju roditeljima o protekloj šetnji ili posjetu (zapažanja, fotografije, izjave, crteži).
- Djeca trebaju imati mogućnost ekspresije doživljaja i daljnju proradu doživljaja sa svih aspekata.

PROTOKOL POSTUPAKA I MJERA NADZORA KRETANJA OSOBA U VRTIĆU

- Za ulaz u objekt svi su dužni brinuti da vrata budu uvijek zatvorena.
- Svi radnici vrtića su dužni voditi brigu o kretanju osoba unutar i oko vrtića, osobito ako iste nisu korisnici usluga vrtića.
- Nepoznatu osobu koja se zatekne u vrtiću treba upitati za njegove namjere i razloge dolaska. Nijedna nepoznata osoba se ne smije kretati vrtićem bez pratnje nekoga od radnika vrtića.
- Ovlaštene osobe (spremačica i vlasnica vrtića) redovito (na kraju radnog vremena) provjeravaju sva vrata i prozore kako bi se spriječio neovlašten ulaz, odnosno provala u vrijeme kada u vrtiću nema nikoga.

PROTOKOL POSTUPANJA KOD POJAVE BOLESTI

- Pri upisu djeteta u dječji vrtić roditelj treba dostaviti potvrdu o obavljenom sistematskom pregledu djeteta. Potvrda treba sadržavati podatke o obaveznom cijepljenju, kroničnim bolestima, alergijama i drugim važnim podacima koji mogu imati utjecaj na djetetovo zdravlje.
- Dječji vrtić je ustanova u kojoj borave isključivo zdrava djeca, odnosno kada je dijete bolesno ostaje kod kuće na roditeljskoj skrbi dok ne ozdravi.
- U bolesna stanja najčešće se ubrajaju: povišena temperatura, povraćanje, proljev, akutne zarazne bolesti, razni osipi po koži, jaka bol u trbuhu, angine, konjuktivitisi, dječje gliste, uši u kosi, veće imobilizacije i sl.
- U slučaju sumnje na jednu od ovih bolesti ili stanja, odmah se pozivaju roditelji.
- Roditelj je dužan obavijestiti vrtić o izostanku djeteta zbog zaraznih bolesti.
- Nakon izostanka djeteta iz vrtića zbog bolesti roditelj je dužan donijeti liječničku potvrdu.
- Nakon izostanka duljeg od 60 dana (zbog bolesti ili nekog drugog razloga) roditelj je dužan predočiti liječničku potvrdu da dijete može boraviti u vrtiću.
- Ukoliko dijete mora primati terapiju (lijekove) roditelji trebaju voditi računa da lijek daju kod kuće.
- Roditelji su dužni obavijestiti odgojitelje ukoliko dijete uzima neki lijek.
- U slučaju kroničnih bolesti (npr. dijabetes, opstruktivni bronhitis, astma, epilepsija) u stabilnoj fazi, uz dopuštenje liječnika dijete može boraviti u dječjem vrtiću. Ako dijete treba primati lijekove, njih daje isključivo roditelj, a samo u iznimnim situacijama educirani odgojitelj uz pismeno dopuštenje roditelja i upute nadležnog liječnika koje mora sadržavati sve važne podatke (dijagnozu, naziv lijeka, način primjene i doziranje lijeka.).

Ponašanje u slučaju pogoršanja stanja kronične bolesti:

- Ostati miran i sabran
- Pozvati kolegicu ili drugu odraslu osobu da se brine o ostatku skupine
- Pružiti djetetu pomoć u skladu s znanjem i liječničkom uputom
- Pozvati osobu educiranu za pružanje medicinske pomoći
- Obavijestiti roditelje

- Po potrebi pozvati Hitnu medicinsku pomoć
- Ne ostavljati dijete samo bez nadzora odrasle osobe

PROTOKOL POSTUPANJA PRI EPIDEMIOLOŠKIM INDIKACIJAMA

ODGOJITELJ

1. Kod prvih simptoma zarazne bolesti dijete izolirati i pozvati roditelje.

2. Pratiti zdravstveno stanje druge djece.

3. Redovito provoditi mjere dezinfekcije i ostale protuepidemijske mjere (ovisno o vrsti bolesti).

Podsjetnik na postupke i metode pružanja prve pomoći

1. Smetnje i lakši zdravstveni problemi

• povišena tj. temperatura (do 38,5 C)

• uhobolja, zubobolja

• povraćanje, proljev

• alergijski osip, kašalj

• crvenilo oka

• ugriz insekata

• krvarenje iz nosa

POSTUPCI:

• pratiti stanje djeteta

• primijeniti prvu pomoć

• obavijestiti roditelje

• kod ugriza insekata provjeriti ima li dijete alergijske reakcije (oteklina s crvenilom, opasnost od gušenje)

• kod krvarenja iz nosa – dijete mora lagano nagnuti glavu prema naprijed i pritisnuti nosnicu iz koje krvari, ukoliko je krvarenje jače i ne prestaje (dulje od 5 min.) pozvati HITNU MED. POMOĆ!

Problemi koji zahtijevaju kućnu njegu

• visoka tj. temperatura (iznad 38,5 C)

• problemi disanja, astmatični napad

• učestali proljevi i povraćanje

• malaksalost, jaka glavobolja

POSTUPCI:

• pratiti stanje i promjene na djetetu

• primijeniti prvu pomoć

• obavijestiti roditelje

• ukoliko dijete ima astmatični napad (uz postojanje liječničke dokumentacije primijeniti Ventolin preko baby halera)

Lakše ozljede

• Ogrebotine, posjekotine

• Udarci

• Uganuće, istegnuće

• Strano tijelo u oku (trepavica pijesak i sl.)

POSTUPCI:

• odgojitelj zbrinjava ozljedu

a) ogrebotine – očistiti ogrebotinu dezinficijensom, te prekriti flasterom ili sterilnom gazom

b) udarac – kod jačeg udarca staviti hladni oblog na mjesto udarca (usitnjeni led u krpu) te držati neko vrijeme

c) uganuća, istegnuća – smiriti dijete i imobilizirati dva susjedna zgloba

• odgojiteljica sanira ozljedu i organizira daljnje postupke

• obavijestiti roditelje

• napisati zapisnik o ozljedi

Teže ozljede

• iščašenja

• jaki udarci

• posjekotine, razderotine

• ugrizi

• sumnja na prijelom

• ubod u oko

•pad na glavu

POSTUPCI:

• odgojitelj pruža prvu pomoć

• poziva HMP ili taxi

• obavijestiti roditelj

• napisati zapisnik o ozljedi

HITNA STANJA

• febrilne konvulzije i EPI napad

• gubitak svijesti

• gušenje stranim tijelom

• anafilaktički šok

• jaka krvarenja

• opekotine

POSTUPCI:

• odgojitelj pruža prvu pomoć

- kod gubitka svijesti – okrenite dijete u bočni položaj, ne davati nikakvo piće ni hranu

- kod gušenja stranim tijelom – Heimlihov zahvat (prići djetetu s leđa i obuhvatiti ga rukama tako da spojene šake stavite ispod prsne kosti te se naglim pritiskom prema sebi pokuša istisnuti naglo zrak). Potrebno je i eventualno napraviti eksploraciju usne šupljine s prstima što je dublje moguće i izvaditi strano tijelo ako viri.

- kod anafilaktičkog šoka – odmah zvati HMP

- kod jakog krvarenja – izvršiti tamponadu mjesta krvarenja gazama i zavojima i čvrsto pritisnuti i držati tako dok krvarenje ne prestane ili do dolaska HMP

- kod opekotina – ne skidati odjeću, mjesto opekotine pokriti sterilnom gazom

• poziva se HMP

• obavijestiti roditelje

• odlazak u pratnji djeteta

• zapisnik o kriznoj situaciji

PROTOKOL POSTUPANJA U SITUACIJAMA KAD JE UGROŽENO ZDRAVLJE DJETETA

Ponašanje u situacijama kad je ugroženo zdravlje djeteta

- pomoći djetetu
- ostati miran i sabran, umiriti dijete
- pozvati najbližu odgojiteljicu ili dostupnu odraslu osobu da se brine o ostatku djece u skupini
- pozvati roditelja i Hitnu medicinsku pomoć ako je stanje hitnosti visoko
- dijete ni u kom slučaju ne ostavljati samo, bez nadzora odrasle osobe
- s djetetom u bolnicu ide odgojitelj (pod uvjetom da je ostatak skupine zbrinut)

Odgojiteljica pruža prvu pomoć na mjestu događaja

- primjenjujući stečena znanja o pružanju prve pomoći (procjena težine stanja djeteta, provjera stanja svijesti, bočni položaj, zaustaviti krvarenje i dr.)
- ostaje uz dijete, prati stanje djeteta i umiruje ga
- umiruje drugu djecu, objašnjava im što se dogodilo i udaljava ih s mjesta događaja,
- primjenjuje standardne mjere zaštite
- Odgojitelj obavještava prvu odraslu osobu (kolegicu iz susjedne sobe, tehničko osoblje, upravu , stručni tim) što se dogodilo, koja treba dalje informirati i tražiti pomoć.

Osoba koja je primila informaciju obavještava

- osobu za pružanje prve pomoći
- poziva Hitnu pomoć 194
- ravnateljicu o događaju i poduzetim mjerama

Osoba za pružanje prve pomoći procjenjuje stanje djeteta i ukoliko to stanje djeteta dozvoljava pruža medicinsku pomoć u vrtiću.

U slučaju da stanje djeteta zahtjeva liječničku obradu osoba za pružanje prve pomoći djeteta ide s djetetom u pratnji u medicinsku ustanovu, prethodno se zove hitna medicinska pomoć (tel. broj 194).

U pratnji djeteta uz stručnu osobu ide i matični odgojitelj kad god je to moguće.

Ravnateljica organizira rad u novonastalim uvjetima ili imenuje osobu koja će organizirati rad.

- Prije odlaska u bilo koju zdravstvenu ustanovu odgojitelj ili član stručnog tima obavještava roditelje što se dogodilo, kada, kako smo zbrinuli dijete, kuda idemo, kamo treba doći roditelj. U zdravstvenoj ustanovi osobe koje su u pratnji djeteta pričekaju roditelje i ostaju s njima dok dijete nije zbrinuto.
- Ukoliko ozljeda djeteta ne zahtjeva zbrinjavanje u zdravstvenoj ustanovi, a pružena mu je pomoć u vrtiću odgojitelj koji je bio nazočan mora obavijestiti stručni tim i roditelje o događaju. Roditelje je dužan čekati i po njihovu dolasku izvijestiti o

događaju (ukoliko je odgojitelj u jutarnjoj smjeni dužan je telefonski izvijestiti roditelje o događaju, te sve prenijeti kolegici iz popodnevne smjene).

- Odgojitelj po zbrinjavanju djeteta ili po povratku iz zdravstvene ustanove piše zapisnik o ozljedi ili kriznom događaju i sve bilježi u dnevnik zapažanja.
- Odgojitelj i jedan stručni suradnik sljedeći dan telefonski kontaktiraju roditelje i interesiraju se o stanju djeteta.
- Ukoliko je dijete hospitalizirano odgojitelj i jedan stručni suradnik posjećuju dijete.

PROTOKOL POSTUPANJA KOD DJETETA S FEBRILNIM KONVULZIJAMA I POVIŠENOJ TEMPERATURI (bez konvulzija)

- pravovremeno otkriti povišenu tj. temperaturu
- učestala kontrola temperature
- obilno davati djetetu vode
- razodjenuti ga
- primijeniti fizikalne mjere snižavanja tj. temperature (vlažna krpa - trljačica, oblozi).

AKO SE RAZVIJU KONVULZIJE (ILI EPI NAPAD)

- ostanite prisebni, registrirajte vrijeme početka
- polegnite dijete na bok
- spriječite ozljeđivanje (jastuk ili deka ispod glave)
- nije dozvoljeno fizičko obuzdavanje
- pokrenite lanac uzbunjivanja - zovite prvu odraslu osobu
- ukoliko dijete ima liječničku dokumentaciju primijenite Diazepam klizmu rektalno (ako napad traje dulje od 3 minute) ili zovite Hitnu medicinsku pomoć

PRESTANE LI NAPAD SPONTANO ILI NA PRIMJENU KLIZME POTREBNO JE:

- ostati uz dijete i za pola sata prekontrolirati temperaturu
- o događaju i postupku obavijestiti roditelje
- napisati zapisnik o kriznom događaju

PROTOKOL POSTUPANJA U SVRHU ZAŠTITE DJECE OD UBODA INSEKATA

Kako zaštiti dijete od uboda insekata?

- djeci treba skrenuti pozornost na ose i pčele u cvijeću i ne dozvoliti im da ih tjeraju rukama jer je veća mogućnost da ih ubodu
- ne pustiti djecu da gaze po travi bosih nogu, bolje je imati na nogama tenisice nego otvorene sandale
- često obrišite znojno lice i glavu djeteta jer znoj toplinom i mirisom privlači insekte
- ne ostavljati čaše sa sokovima, voće, slatkiše na otvorenome, jer privlače insekte
- ukoliko u sobu dnevnog boravka uđe neki insekt potrebno ga je odmah istjerati van ili pozvati tehničko osoblje, a za to vrijeme s djecom izaći iz te prostorije
- obratite pozornost na raznu ambalažu u dvorištu
- nakon igre u travi, žbunju ili šumi pogledajte dijete zbog krpelja i napomenite roditeljima da kod kuće obavezno detaljno pregledaju dijete, te promjene odjeću

Ubodi komaraca i mrava

Reakcija kože na mjestu uboda nije velika osim ako se radi o ubodu u rahlo tkivo, primjerice predio oko očiju gdje može doći do otoka kapaka uz jaki svrbež. Na rukama i nogama reakcija tkiva je manja, obično se javlja ograničeno crvenilo i svrbež. Slične promjene mogu nastati kod ugriza mrava zbog djelovanja mravlje kiseline.

Prva pomoć:

- operite kožu vodom i sapunom
- stavite hladni oblog
- uvijek pomno pratiti disanje i oticanje zbog mogućnosti alergijske reakcije

Ubodi pčela, osa i stršljena

Kod uboda ovih insekata vrlo brzo nakon uboda nastane oteklina na mjestu uboda, uz znatnu bol i crvenilo, a do pojave svrbeži dolazi kasnije. Veći broj uboda ovih insekata može dovesti do stanja sličnog šoku, a kod alergičnih osoba i do anafilaktičkog šoka.

Prva pomoć:

- operite kožu vodom i sapunom
- stavite hladan oblog
- kod jačih reakcija uz tel. konzultacije s roditeljima zvati hitnu medicinsku pomoć

Ubodi krpelja

Krpelj ne ubode u pravom smislu riječi nego ukopa rilo u kožu sišući krv dok deseterostruko ne poveća svoj volumen. Nije ga lako opaziti i njegov ubod ne osjećamo sve dok se ne pojavi upala i svrbež. Sam ubod ne izaziva neke značajne posljedice, ali krpelj može biti rezervoar skupine virusa koje prenosi sa šumskih životinja na čovjeka i tako ga zaraziti virusom krpeljnog encefalitisa.

Prva pomoć:

- krpelj treba što prije izvaditi, lagano obuhvatiti pincetom i povući prema van, ne zaokrećući ga
- morate ga izvaditi cijelog s rilom
- ako niste sigurni – odvedite dijete liječniku pedijatru

Ušljivost vlasišta

Glavni simptom je jak svrbež vlasišta i dijete se uporno češe po glavi. Odrasle uši su male i gotovo prozirne pa se teško vide u vlasištu, isto kao i gnjide, njihova jajašca, koja zalijepe uz korjen vlasi. Žive uši su nešto su tamnije od malih bijelih kuglica (gnjida) koje ostaju zalijepljene za vlas nakon što su se kukci izlegli.

Postupci odgojitelja nakon saznaja o ošljivosti vlasišta kod djeteta

- ako odgojitelj ima saznaje o perzistiranju živih uši u vlasištu pojedinog djeteta, obavještava stručnog suradnika o potrebi pozivanja roditelja da dođe po dijete u najkraćem mogućem roku.

- proslijediti roditeljima informaciju o novonastaloj situaciji, osobno, putem pisma za na vrata o ušljivosti, putem letka za roditelje
- poticati roditelje sve prisutne djece u grupi, da svakodnevno pregledavaju vlasište svojeg djeteta i tražiti redovito informiranje o nalazu od strane roditelja, o razušavanju zaraženih
- prestati provoditi aktivnost u kutiću frizera, preoblačenja i sl, a sve tkanine i slično poslati u praonicu za pranje na visokoj temperature, osobne dječje stvari dati roditeljima na pranje kod kuće
- u dokumentaciju evidentirati provedene postupke i zabilješku o suradnji s roditeljima i ostalima uključenim u postupak

Napomena:

Perzistiranje gnjida u vlasištu djeteta nije znak za potrebom hitnog odvođenja djeteta iz grupe. Roditelju tog djeteta je potrebno skrenuti pozornost na potrebu svakodnevnog pregledavanja vlasišta svojeg djeteta i ukućana, i tražiti redovito informiranje o nalazu od strane roditelja, o razušavanju zaraženih.

Preporuča se korištenje pisanih materijala u edukacijske svrhe svih uključenih, koliko je god dugo potrebno da se ušljivost iskorijeni!

Ušljivost nije sramota, ovu nelagodu samo koordiniranim zajedničkim radom, u koji spada i pružanje dobrih informacija i uputa, možemo iskorjeniti u relativno kratkom vrmenskom razdoblju.

Osip po koži

U djece su česte različite kožne promjene. Prema izgledu, vremenu izbijanja, raspodjeli po tijelu, pojavi na sluznicama i ostalim mogućim popratnim simptomima, ukazuju na moguću osipnu bolest, alergijsku reakciju, virusnu bolest, pelenski osip, promjene usljed pojačanog znojenja ili preutopljavanja djeteta.

Simptomi:

Kožne promjene različitog oblika, boje, raspršenosti po tijelu i razine u koži. Moguće je crvenilo kože, povišena tjelesna temperature, izražen svrbež, djetetov nemir i plač.

Postupci pri pojavi osipa po koži u djeteta

- Nježno obavljati njegu djeteta, pregledati mu cijelo tijelo i utvrditi područje zahvaćenosti, utvrditi stanje po dolasku u grupu taj dan
- Provjeriti u dokumentaciji napomenu o mogućuj alergiji ili intoleranciji
- Provjeriti sve unose hrane i ostaloga za taj dan
- Ništa ne davati na usta jesti, piti samo vodu
- Obavijestiti roditelje o stanju djeteta i postupcima
- Po dolasku roditelja, roditelju dati informaciju o tumačenju simptoma, stanju djeteta, postupcima provedenim nakon utvrđivanja stanja
- U dokumentaciju evidentirati provedene postupke i zabilješku o suradnji s roditeljima i ostalima uključenim u postupak

Postupci pri pojavi pelenskog osipa

Simptomi i znaci: crvenilo pelenom pokrivenog područja – naročito oko spolovila i čmara, bol, gnojni prištići, perutava koža, miris amonijaka, nemir i plač djeteta u vrijeme njege.

- Nježno obavljati njegu djeteta, mlakom vodom oprati zahvaćeno područje, temeljito osušiti laganim tapkanjem
- Nanijeti tanak sloj kreme za njegu dječje kože (ni u kom slučaju puder!)
- Češće mijenjati pelene: poslije nužde obvezno ponoviti cijeli postupak, najmanje svaka 2-3 sata ili češće čista pelena
- Prije i poslije rada s takvim djetetom temeljito oprati ruke i stol za previjanje, poštivati mjere standardne zaštite
- Obavijestiti roditelje o stanju djeteta i postupcima
- U dokumentaciju evidentirati provedene postupke i zabilješku o suradnji s roditeljima i ostalima uključenim u postupak

PROTOKOL POSTUPANJA ODGOJITELJA KOD POJAVE PROLJEVA I POVRAĆANJA DJECE

ODGOVORNOSTI I OBVEZE ODGOJITELJA:

1. Ograničiti kretanje djece između pojedinih skupina (bez međugrupne suradnje, nova organizacija produženog boravka, poseban produženi boravak za skupine s povećanim brojem djece koja imaju probavne smetnje).

2. Pojačano prozračivanje prostora gdje borave djeca.

3. Pojačana osobna higijena odgojitelja uz korištenje jednokratnih rukavica i zaštitnih maski za jednokratnu uporabu prilikom njege djece.

4. Uz korištenje tekućeg sapuna koristiti alkoholni dezinficijens za ruke kod previjanja i kod podjele hrane u skupini (Dezi clean,Plivasept blue).

5. Nakon mehaničkog pranja, podloge za previjanje dezinficirati alkoholnim dezinficijensom (Dezi clean).

6. Posebno odvajati trljačice koje se koriste za pranje djece nakon stolice (u posebnu vreću koja mora biti zatvorena).

7. Pelene i vlažne maramice odlagati u posebne spremnike uz obavezno zatvaranje vreće i spremnika.

8. Provoditi pojačani nadzor nad higijenom ruku djece i pojačanu kontrolu korištenja pribora za jelo i čaša za piće (jednokratne čaše trebaju biti zaštićene u ormaru ili u vrećici) dude varalice i bočice (moraju imati zaštitni poklopac ili ako nemaju barem biti pokrivene papirnatom salvetom ili ubrusom).

9. Pojačana higijena igračaka (pranje i dezinfekcija).

10. Odgojitelji s probavnim smetnjama trebaju se odmah javiti vlasnici vrtića radi upućivanja na izvanredni zdravstveni pregled stolice i udaljavanja s radnog mjesta.

11. Djeca koja su imala probavne smetnje ne mogu se vratiti u kolektiv bez liječničke potvrde

(tzv. liječničke ispričnice i prema naputku dr. epidemiologa 72 sata moraju biti bez proljeva).

ALERGIJSKA REAKCIJA

Alergija je preosjetljivost organizma na određene tvari (hrana, pelud, lijekovi, prašina…)

Simptomi alergije

- kožna reakcija

- alergija na hranu

- začepljenost nosa

- curenje nosa

- svrbež

- kihanje

- suzenje očiju

- nadražajni suhi kašalj

- otežano disanje i zviždanje pri disanju radi spazma bronha

- gušenje

- upalna reakcija na koži

- dermatitis

- crvenilo

- osip

Postupci pri sumnji na alergijsku reakciju djeteta

- Provjeriti sve unose hrane i tekućine taj dan
- Dijete zadržati u mirnoj aktivnosti
- Ništa ne davati na usta jesti ili piti
- Obavijestiti roditelje o stanju djeteta i postupcima
- Po dolasku roditelja, roditelju dati informaciju o tumačenju simptoma, stanju djeteta, postupcima provedenim nakon utvrđivanja stanja
- U dokumentaciju evidentirati provedene postupke i zabilješku o suradnji s roditeljima i ostalima uključenim u postupak

Anafilaktički šok (najteži oblik alergijske reakcije)

Simptomi: (što ranije nastanu, to su simptomi teži...)

- Svrbež ili žarenje u usnama
- Osip uzdignutih prištića koji svrbi
- Znojenje i bljedilo kože
- Ubrzan i nepravilan puls
- Tjeskoba

- Otečeni kapci, usne i jezik
- Otečeno lice i vrat
- Teško disanje, kašalj, gušenje
- Bolovi u trbuhu uz moguće povraćanje i proljev
- Nesvjestica, pojačana pospanost ili gubitak svijesti
- Kod dojenčadi slinjenje kao posljedica otežanog gutanja

Postupci:

Ima li dijete bilo koji od navedenih simptoma, postavite dijete u polusjedeći položaj kako bi mu olakšali disanje, najbliža odrasla osoba odmah pozvati hitnu pomoć 112 ili ga odvesti u hitnu službu najbliže ambulante ili bolnice!

PROTOKOL KOD IZBIJENOG ZUBA

Umiriti dijete, pregledati ima li drugih ozljeda i po potrebi pružiti prvu pomoć (izbijeni zub često prati krvarenje uz razderotinu kože lica).

- Krvarenje zaustaviti pritiskom na mjesto krvarenja suhom sterilnom gazom (kompresom) ili papirnatom maramicom ili sl. - ne močiti gazu niti ranu!
- Pregledati usnu šupljinu i provjeriti nedostaje li koji zub. Ako nedostaje odmah potražiti zub , uhvatiti ga za krunu, ne za korijen!
- Ako je potrebno isprati zub pod hladnom tekućom vodom, ispiranje ne smije trajati dulje od 10 sekundi!
- Zub što prije stavite u mlijeko ili fiziološku otopinu i tako potopljenog transportirati stomatologu skupa s djetetom.
- Zub ne zamatati u gazu i držati na suhom (ako nemate pri ruci mlijeko, fiziološku otopinu možete napraviti miješanjem 2dl vode s 1malom žličicom soli).
- Nemojte sami vraćati zub u usnu šupljinu da ne oštetite zametak trajnog zuba.
- Obavijestiti roditelja te doznati može li odmah doći po dijete te (u roku od pola sata) i odvesti ga u hitnu stomatološku ambulantu.
- Ako roditelj ne može odmah doći po dijete, organizirati prijevoz djeteta do Stomatološke ambulante.

PROTOKOL KOD POJAVE GLISTA KOD DJECE U SKUPINI

- Obavijest za roditelje staviti na kutić za roditelje kao i Preporuke o postupanju u slučaju enterobijaze (zaraze dječjom glistom) – poslano u sve skupine
- Spremačicu obavijestiti o pojačanim mjerama i potrebi postupanja prema njima
- Usmeno objasniti roditeljima važnost praćenja eventualne pojave simptoma zaraze kako bi se mjere liječenja i prevencije ponovne zaraze mogle što prije poduzeti – različito postupanje je kod zaraze jednog djeteta ili dvoje i više djece ili odraslih
- Odgojitelji u skupini trebaju obratiti pažnju na svrbež perianalne regije, učestale bolove u trbuhu, vizualni pregled stolice kad je to moguće – kod presvlačenja pelena ili kod brisanja djeteta nakon velike nužde (gliste izgledaju kao tanki bijeli končići a može biti vidljiva i sluz na stolici)
- U slučaju pojave simptoma zaraze obavijestiti roditelje da obrate pažnju i konzultiranju se s pedijatrom o postupanju
- Poduzeti pojačane higijenske mjere i postupke obzirom na način prijenosa

Prijenos onečišćenim prstima

- Važno je temeljito prati ruke toplom vodom i tekućim sapunom, nakon uporabe toaleta, mijenjanja pelena, prije rada s hranom
- Čišćenje i podrezivane noktiju
- Djecu nadziremo da ne grizu nokte (koliko je to moguće) ili sisaju prste i da ne češu stražnjicu oko čmara, nadzor kod pranja ruku, naročito nakon velike nužde

Prijenos onečišćenim predmetima

- Obzirom da jajašca mogu, izvan čovjeka, preživjeti na sobnoj temperaturi do 3 tjedna sve prostorije potrebno je dnevno usisavati, prati, prozračivati te pustiti dnevno svjetlo
- Za pranje i čišćenje koriste se uobičajena sredstva
- Dnevno je potrebno oprati igračke, pribor za osobnu higijenu, kvake, strujne prekidače, slavine
- Plišane igračke ne upotrebljavati jer se one dnevno ne mogu prati i dezinficirati
- Iza pranja i čišćenja temeljito oprati ruke

Prijenos ingestijom – gutanjem

Jajašca neko vrijeme ostaju lebdjeti u zraku te putem prašine uđu u usta i budu progutana, zato je važno

- Korištenje jednokratnih papirnatih ubrusa za brisane ruku sve djece i svih djelatnika
- Za vrijeme trajanja liječenja sve djece u skupini posteljina se mijenja dva puta tjedno (u slučaju da je u skupini zaraženo dvoje i više djece ili odraslih)
- Posteljinu i igračke ne otresati u zatvorenom prostoru jer se tako jajašca šire u okolicu

- Pridržavati ne naputaka koji će biti izrađeni prema preporukama liječnika epidemiologa ili/i sanitarnog inspektora

PROTOKOL PROVOĐENJA PREVENTIVNIH MJERA RADI SPREČAVANJA I SMANJENJA ŠIRENJA BOLESTI U DJEČJEM VRTIĆU (RESPIRATORNE VIROZE, GRIPA, KORONAVIRUS)

ODGOVORNOSTI I OBVEZE ODGOJITELJA:

- Izolacija bolesne djece (povišena temperatura, kašalj, otežano disanje i dr.).
- Pojačana osobna higijena i higijena ruku djece – pravilno i često pranje ruku – 20 sekundi vodom i sapunom (odgajatelj koristiti alkoholni dezinficijens nakon pranja ruku), potom osušiti papirnatim ručnikom, a isti iskoristiti i za zatvaranje slavine, pojačan nadzor odgojitelja nad pranjem ruku djece.
- Pojačano prozračivanje prostora u kojima borave djeca – kod kihanja i kašljanja odmah prozračiti prostor.
- Dostupnost i korištenje jednokratnih papirnatih maramica prilikom kihanja i kašljanja, odlaganje korištenih maramica u koš za smeće (učestalo pražnjenje koša), potom pranje ruku, umjesto u dlan treba kihati i kašljati u područje unutarnje strane lakta.
- Ograničiti kretanje djece između skupina s prijavljenim slučajevima virusnih oboljenja (bez međugrupne suradnje, nova organizacija produženog boravka).
- Pojačana higijena prostora u kojima borave djeca i igračaka (čišćenje i dezinfekcija stolova, kvaka na vratima, predmeta kojima se dijete igra).
- Ne dodirivati rukama usta, nos i oči (u slučaju dodirivanja – oprati ruke).
- U slučaju pojave koronavirusa treba izolirati djecu i odrasle koji su bili u kontaktu s oboljelima (upućivanje kod liječnika, ostanak kod kuće 14 dana – period inkubacije).
- Djeca koja su imala virusno oboljenje (virozu, gripu ili koronavirus) ne mogu se vratiti u kolektiv bez liječničke potvrde (tzv. liječničke ispričnice i prema naputku HZZJZ moraju najmanje 24 sata prije povratka u kolektiv biti bez simptoma bolesti).
- Odgojitelji i ostali zaposlenici vrtića sa simptomima virusnih oboljenja trebaju ostati kod kuće do izlječenja (javiti se ravnateljici i vlasnici vrtića).
- Djecu upoznati s osnovnim simptomima virusnih oboljenja i mjerama samozaštite i zaštite drugih (ako netko u skupini kašlje ili kiše treba držati razmak, ne rukovati se i

ljubiti s tom osobom), izrada plakata sa slikama preventivnih mjera (tijekom čitave pedagoške godine.

POSTUPANJE U SLUČAJU OTKRIVANJA ODSTUPANJA U RAZVOJU DJETETA PRILIKOM INTERVJUA ZA UPIS U VRTIĆ

- Stručni suradnik na Intervjuu s roditeljima za upis djeteta u vrtić dobiva informacije o razvoju djeteta koje upućuju na eventualno odstupanje u razvoju i zaključuju isto na temelju upoznavanja dotičnog djeteta.
- Ukoliko je stručni suradnik koji je vodio intervju uočio odstupanja u razvoju djeteta, konzultira se s ostalim članovima stručnog tima te se dogovara idući susret s roditeljima i djetetom kojem će prisustvovati svi stručni suradnici Vrtića.
- Nakon drugog susreta s roditeljima i djetetom za koje sumnjamo da odstupa u razvoju, roditelje djeteta upoznajemo s našom procjenom te dijete upućujemo na dijagnostičku obradu u specijaliziranu ustanovu.
- Roditeljima se nudi potpisivanje Redovnog desetsatnog ugovora uz aneks ugovora kojim se određuje vrijeme boravka u vrtiću na osnovu mišljenja stručnog tima utemeljenog na opservaciji djeteta za vrijeme inicijalnog razgovora.
- Stručni suradnik upoznaje odgojitelje odgovarajuće odgojne skupine o upisu djeteta s mogućim teškoćama u razvoju u njihovu odgojnu skupinu, te daju naputke za praćenje i rad s djetetom.
- Stručni suradnik i odgojitelji pripremaju/prilagođavaju prostor odgojne skupine i didaktički materijal za dolazak djeteta s mogućim TUR.
- Prije ulaska djeteta u skupinu stručni tim i odgojitelji skupine provode individualni razgovor s roditeljima djeteta s mogućim teškoćama u razvoju.
- Prije ulaska djeteta u skupinu odgojitelji skupine organiziraju individualno druženje u sobi dnevnog boravka s roditeljima i djetetom s mogućim teškoćama u razvoju (u vremenu predviđenom za individualne razgovore).
- Stručni suradnik i odgojitelji promatraju prilagodbu djeteta s mogućim TUR na vrtić, ostale djece na dijete s mogućim TUR te postupaju u skladu s tim (sociometrijska istraživanja, radionice s djecom i roditeljima, edukacije,...).
- Tijekom opservacijskog perioda odgojitelji i stručni suradnici opserviraju dijete s mogućim teškoćama u razvoju svatko sa svog aspekta.

- Pri završetku opservacijskog perioda stručni tim se sastaje s odgojiteljima djeteta s mogućim teškoćama u razvoju te se donosi odluka o daljnjim postupcima.
- Ukoliko po završetku opservacijskog perioda stručni tim donese mišljenje da je za boravak djeteta u redovnoj skupini potrebno uvođenje osobnog pomoćni ka/asistenta djeteta s TUR, postupa se prema Protokolu uvođenja osobnog pomagača u radu s djecom s teškoća.
- Ukoliko se nakon opservacijskog perioda ne utvrdi potreba upućivanja djeteta na dijagnostički postupak radi utvrđivanja teškoće u razvoju, roditeljima se nudi mogućnost potpisivanja Ugovora o upisu djeteta u vrtić.
- Utvrdi li se potreba upućivanja djeteta na dijagnostički postupak radi utvrđivanja teškoće u razvoju, U skladu s zaključcima, roditeljima se nudi mogućnost potpisivanja aneksa ugovora u skladu s potrebama djeteta (period na koji ustanova produljuje ugovor te vrsta i trajanje programa).
- Prema potrebi, stručni suradnik i odgojitelji odgojne skupine u koju će krenuti dijete s TUR prolaze edukaciju ovisno o dijagnozi djeteta (vanjski suradnici, stručni skupovi van Ustanove, literatura). Ukoliko stručni tim procjenjuje da je to potrebno, educiraju se i ostali odgojitelji te tehničko osoblje.

  Ukoliko postoji potreba stručni tim i odgojitelji djeteta održavaju roditeljski sastanak sa svrhom upoznavanja roditelja s boravkom djeteta s TUR u odgojnoj skupini.
- Ukoliko se utvrdi teškoća stručni suradnici i odgojitelji djeteta pristupaju izradi Individualiziranog odgojno-obrazovnog programa za dijete s teškoćama u razvoju u što se uključuju i roditelji djeteta i eventualni vanjski stručni suradnici te postupaju u skladu s istim s istim.

POSTUPANJE U SLUČAJU KADA KOD DJETETA UPISANOG U VRTIĆ UOČIMO ODSTUPANJA U RAZVOJU

- Dijete je upisano u vrtić te tijekom njegovog boravka u ustanovi odgojitelji, stručni suradnici ili roditelji uočavaju odstupanja u razvoju kod djeteta.
- Ukoliko su roditelji djeteta sami primijetili odstupanja u razvoju kod djeteta te traže od stručnog tima upute kako dalje postupiti, stručni suradnici opserviraju dijete, pišu mišljenje te dijete upućuju u odgovarajuću specijaliziranu ustanovu na dijagnostičku obradu.

- Ukoliko su roditelji djeteta već upućeni na dijagnostičku obradu od pedijatra djeteta ili nekog drugog stručnjaka, a oni o postupku obavještavaju vrtić, stručni suradnici to dokumentiraju, obavještavaju odgojitelje djeteta te prate daljnji tijek postupka.
- Ukoliko odgojitelji ili stručni suradnici uočavaju odstupanja u razvoju kod djeteta, a roditelji djeteta do tad nisu primijetili isto ili obavijestili odgojitelje djeteta ili stručne suradnike, stručni tim vrtića provodi i valorizira opservaciju djeteta.
- Odgojitelji obavljaju individualni razgovor s oba roditelja o svojim zapažanjima djetetova ponašanja u skupini te upućuju roditelje stručnom timu.
- Vrtićki psiholog provodi individualni razgovor s oba roditelja, obavještava roditelje o do sad primijećenim odstupanjima u razvoju djeteta te se dijete upućuje na dijagnostički postupak u odgovarajuću ustanovu.
- Ukoliko roditelji djeteta nisu skloni suradnji i odbijaju postupak, obavještavamo ih kako smo u tom slučaju u mogućnosti otkazati pružanje usluge uz suglasnost Upravnog vijeća.
- Ukoliko roditelji pristaju na dijagnostičku obradu i daljnju suradnju, nudi im se potpisivanje Redovnog desetsatnog ugovora uz aneks ugovora
- Stručni tim upoznaje odgojitelje djeteta s postupkom koji je u tijeku.
- Po završetku dijagnostičkog postupka i utvrđivanja teškoće u razvoju djeteta, stručni tim donosi odluku o daljnjem uključivanju djeteta u program vrtića (vrsta programa, trajanje programa, odgojna skupina i sl.) što se detaljno navodi u Ugovoru o upisu djeteta s teškoćama u razvoju u vrtić.
- Prema potrebi, stručni suradnik i odgojitelji odgojne skupine u koju će krenuti dijete s TUR prolaze edukaciju ovisno o dijagnozi djeteta (vanjski suradnici, stručni skupovi van Vrtića, literatura). Ukoliko stručni tim procjenjuje da je to potrebno, educiraju se i ostali odgojitelji te tehničko osoblje.
- Ukoliko postoji potreba stručni tim i odgojitelji djeteta održavaju roditeljski sastanak sa svrhom upoznavanja roditelja s boravkom djeteta s TUR u odgojnoj skupini.
- Psihologinja i odgojitelji djeteta pristupaju izradi Individualiziranog odgojno-obrazovnog programa za dijete s teškoćama u razvoju u što se uključuju i roditelji djeteta i eventualni vanjski stručni suradnici te postupaju u skladu s istim
- Dijete s teškoćama je dijete s utvrđenim stupnjem i vrstom teškoće po propisima iz socijalne skrbi (Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, NN 63/08).

- Prijavi na redovnom upisu u dječji vrtić roditelji prilažu medicinsku dokumentaciju o teškoći u razvoju kod djeteta, Rješenje prvostupanjskog tijela vještačenja te eventualno Rješenje Centra socijalne skrbi o korištenju prava na dopust za njegu djeteta s težim smetnjama u razvoju.
- Prema čl. 20. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97 i 107/07) prednost pri upisu djece u dječje vrtiće, koji su u vlasništvu jedinica lokalne uprave i samouprave ili u državnom vlasništvu, imaju djeca roditelja žrtava i invalida domovinskog rata, djeca iz obitelji s troje ili više djece, djeca zaposlenih roditelja, djeca s teškoćama u razvoju, djeca samohranih roditelja i djeca uzeta na uzdržavanje, djeca u godini prije polaska u osnovnu školu i djeca roditelja koji primaju dječji doplatak, a način ostvarivanja prednosti pri upisu djece u dječji vrtić utvrđuje osnivač dječjeg vrtića svojim aktom.
- Prema Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prednosti pri upisu djece u dječji vrtić, dijete s teškoćama u razvoju ne podliježe postupku bodovanja, već ostvaruje mogućnost direktnog upisa na temelju prosudbe tima stručnjaka dječjeg vrtića o psihofizičkom statusu i potrebama djeteta za odgovarajućim uvjetima koje dječji vrtić može ponuditi sukladno posebnim propisima kojima su uređeni predškolski odgoj i naobrazba djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama. Dijete sa specifičnim razvojnim i/ili zdravstvenim potrebama ostvaruje pravo na dodatne bodove.
- Dijete s teškoćama u razvoju upisujemo ukoliko kao ustanova možemo zadovoljiti posebne potrebe tog djeteta što odlučuje Upisna komisija nakon konzultiranja s stručnim suradnicima.
- Intervju s roditeljima djeteta s teškoćama u razvoju obavljaju zajedno stručni tim vrtića, te upoznaju dijete.
- Moguće je dogovoriti više susreta stručnog suradnika s djetetom prije upisa u vrtić kako bi se procijenile djetetove posebne potrebe i donijela odgovarajuća odluka.

KRIZNE SITUACIJE

Protokol postupanja i metoda djelovanja u slučaju nestanka djeteta iz vrtića:

DIJETE VAM NIJE U VIDOKRUGU

- Zadržite prisebnost, nemojte paničariti

- Razmislite gdje i kada ste ga zadnji put vidjeli i gdje bi moglo biti
- Pitate drugu djecu gdje je i jesu li ga vidjeli
- Provjerite unutarnji prostor sobe (ormarići), garderobu i sanitarije, ako ste na dvorištu provjerite vanjski prostor, grmlje i sl..(zatražite pomoć i suradnju kolegica iz drugih skupina te pomoć tehničkog osoblja ukoliko je u blizini) Ako uskoro vidite da je dijete TU:

Izričete JA poruku: Kad te nisam vidjela jako sam se zabrinula gdje si ..

AKO DJETETA NEMA:

- informirajte ravnateljicu ili vlasnicu vrtića o događaju kako bi mogli organizirati potragu (tražite pomoć bilo kojeg zaposlenika koji nije u neposrednom radu s djecom da ih informira: dajete ime i prezime te kratak opis djeteta, kako je obučen i sl.)
- zbrinjavate drugu djecu, kažete im što se događa na smiren, objektivan te optimističan način

DJETETA NEMA:

Ravnateljica, psiholog i vlasnica vrtića organiziraju krizni tim:

_____

1. Imenuju osobu koja organizira traženje, tj.koja :

- Organizira ostale zaposlenike (kancelarije, spremačice) da pretražuju prostorije vrtića
- Odgojitelji pretražuju igralište/dvorište – postoji mogućnost da se dijete sakrilo
- Svi zaposlenici (koji nisu u neposrednom radu s djecom i hranom) u zadanim smjerovima traže dijete (traži se dijete bez pratnje, prema opisu, upoznati su s imenom i prezimenom djeteta)
- Dva zaposlenika idu u smjeru adrese stanovanja djeteta

2. Imenuju osobu koja kontaktira roditelje (s roditeljima kontaktira član stručnog tima ili ravnateljica – nakon 30 min potrage)

- Imenovana osoba naziva roditelje i obavještava ih o događaju

- Traži od roditelja podatke važne za potragu: što mislite, kuda je dijete moglo otići, ima li u blizini baku ili neku drugu važnu osobu, gdje u blizini vrtića voli boraviti, je li netko od roditelja ostao kod kuće….

UKOLIKO DIJETE JOŠ NIJE NAĐENO

- ravnateljica ili član stručnog tima obavještava policiju
- daje podatke o djetetu i poduzetim radnjama

Dijete je nađeno:

- Budite svjesni olakšanja koje ste osjetili i kažite to djetetu.
- Zovite roditelje, recite što je bilo, što ste poduzeli i kako je dijete sada

3. Ravnatelj obavještava Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta u cilju provođenja informiranja.
Isključivo ravnatelj kontaktira s medijima ili nadležnim ustanovama (ostalim zaposlenicima nije dozvoljeno davanje informacija bez suglasnosti ravnatelja).
Ravnatelj dostavlja medijima samo činjenice, traži profesionalnost u informiranju (zabranjuje telefoniranja, objavljivanja podataka i fotografija djeteta bez suglasnosti roditelja, na taj način osigurava zaštitu vrtića).
Dijete je pronađeno

- Nakon nekog vremena matični odgojitelj će telefonirati roditeljima:
  Ravnatelj, psiholog ili vlasnik vrtića obavještava roditelje, odgojitelja i djecu da je dijete pronađeno
- pitajte za dijete
- izrazite žaljenje zbog događaja

PO ZAVRŠETKU KRIZNE SITUACIJE PROVODI SE:

- kratka krizna intervencija – psiholog i druge educirane osobe provode razgovor sa sudionicima događaja (odgojitelji, djeca, djelatnici);
- timska refleksija na događaj odgojiteljice i ST uz partnerstvo s roditeljima;
- pedagoško-instruktivni uvidi u vođenje pedagoške dokumentacije odgojne skupine - psiholog i ravnatelj u timskoj suradnji s odgojiteljima odgojne skupine.
- Idući dan zabilježite točno što se dogodilo u Dnevnik rada skupine i u poseban zapisnik.

- Točno navedite razloge nastanka navedene situacije, metode i postupke djelovanja u rješavanju situacije (dati zabilješke i zapisnik ravnatelju).

PROTOKOL U SLUČAJU DA RODITELJ NE DOĐE PO DIJETE NAKON DEŽURSTVA

- U dežurnoj sobi objekta obvezno se nalaze podaci o svoj djeci, roditeljima i osobama koje mogu dolaziti po dijete s brojevima telefona i mobitela.
- U dežurnoj sobi se nalaze i podaci o svoj djeci s posebnim potrebama u prehrani, njezi kao i drugim posebnim potrebama koje mogu utjecati na siguran boravak djeteta.
- Odgojitelj pokušava uspostaviti kontakt s roditeljima putem telefona ili mobitela.
- Odgojitelj pokušava uspostaviti kontakt s osobama koje je roditelj naveo kao osobe koje mogu odvesti dijete iz vrtića.
- Važno je smiriti dijete dok roditelj ne dođe (razgovor s optimističnim tonom s djetetom s ciljem smanjivanja osjećaja panike i straha, te animirati ga za neke igre i aktivnosti do roditelj ne dođe).
- Ukoliko se ne uspije uspostaviti kontakt s roditeljima ili kontakt osobom, pola sata nakon isteka dežurstva obavijestiti ravnateljicu ili drugog člana stručnog tima.
- Nakon dogovora i kontakta s ravnateljicom ili nekog od članova stručnog tima pozvati policiju (tel. 112 ili ….).
- Sve daljnje upute u suradnji s policijom.
- Cjelokupnu situaciju odgojitelj evidentira u knjizi pedagoške dokumentacije.
- Ukoliko roditelji učestalo kasne po dijete, ravnatelj i/ili član stručnog tima će s njima obaviti razgovor kako bi se utvrdili razlozi kašnjenja

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU DA PO DIJETE U VRTIĆ DOĐE OSOBA U ALKOHOLIZIRANOM ILI DRUGOM NEPRIMJERENOM PSIHOFIZIČKOM STANJU

Ako odgojitelj procijeni da je osoba u takvom psihofizičkom stanju da nije u stanju odvesti dijete iz vrtića treba poduzeti sljedeće mjere:

- Osigurati osobu koja će ostati u odgojnoj skupini s djecom (zaposlenika vrtića koji je u tom trenutku dostupan bez obzira na djelatnost).
- Roditelja koji je došao po dijete u neprimjerenom stanju smireno zamoliti da malo pričeka negdje van grupe, objasniti mu da morate kontaktirati drugog roditelja
- Smirivati roditelja , u slučaju agresivnog ponašanja tog roditelja, ukazati na mogućnost traženja zaštite, ako bi se agresivno ponašanje roditelja nastavilo pozvati ravnatelja, člana stručnog tima
- Telefonski kontaktirati drugog roditelja i izvijestiti ga o situaciji te zamoliti da dođe po dijete ili organizira dolazak po dijete.
- Ako se ne uspije dobiti drugi roditelj, kontaktirati s ostalim osobama za koje postoje izjave da mogu doći po dijete.
- O situaciji obavijestiti ravnatelja, zamjenu ravnatelja ili psihologa.
- U slučaju da se ne može nikoga dobiti na telefon, odgojitelj kontaktira policiju (192).
- Ukoliko je roditelj i dalje agresivan ili ne surađuje, ne ulaziti s njim u raspravu; odgojitelj ne predaje dijete roditelju, osim u slučaju izrazite agresivnosti prema odgojitelju – u tom slučaju odgojitelj predaje dijete roditelju i odmah o tome izvješćuje policiju i ravnateljicu.
- Odgojitelj ostaje s djetetom do okončanja situacije na prethodni poziv.
- Prije odlaska s radnog mjesta potrebno je napisati zapisnik prema obrascu i u pedagošku dokumentaciju unijeti kratak opis situacije.
- Ravnateljica treba pozvati oba roditelja na razgovor u roku od tjedan dana (razgovoru obvezno treba biti prisutan jedan član stručnog tima, ravnateljica i odgojitelj koji je prisustvovao incidentnoj situaciji).

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU ZLOSTAVLJANJA ILI ZANEMARIVANJE DJETETA ILI NASILJA U OBITELJI

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji stručni radnici u djelatnosti odgoja i obrazovanja obvezni su prijaviti policiji ili državnom odvjetništvu počinjenje nasilja u obitelji za koje su saznali u obavljanju svojih poslova.

Sukladno Obiteljskom zakonu, svatko je dužan prijaviti Centru za socijalnu skrb povredu djetetovih osobnih i imovinskih prava. Povreda osobnih prava podrazumijeva osobito:

- tjelesno ili psihološko nasilje, spolne zlouporabe, zanemarivanje ili nehajno postupanje, zlostavljanje ili izrabljivanje djeteta.
- Stručni radnici su dužni poduzimati mjere zaštite prava djeteta te o svakom kršenju tih prava, odmah:

  ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može pretpostaviti da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, otpratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječničku preporuku o daljnjem postupanju;
- žurno izvijestiti ravnatelja koji će izvršiti prijavu policiji i obavijestiti centar za socijalnu skrb te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima slučaja i aktivnostima koje će se poduzeti te na njihovo traženje odmah dostaviti svu dokumentaciju vezanu uz navedeni slučaj;
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje je izazvalo traumu, savjetovati se sa stručnjacima Centra za socijalnu skrb te sa drugim stručnim službama izvan ustanove o načinu postupanja i pomoći djetetu;
- U slučaju uočavanja zanemarivanja djetetovih fizioloških potreba te zdravstvenih i higijenskih, osvijestiti stručnog suradnika čija je to domena koji će u suradnji s odgojiteljima informirati ravnatelja
- Pozvati roditelje na razgovor sa uputama što trebaju činiti kako i kvalitetno zadovoljili potrebe djeteta, a u slučaju daljnjeg zanemarivanja istih žurno Stručni tim u suradnji s odgojiteljima prijavljuje zanemarivanje Centru za socijalnu skrb
- O dojavi nasilja i o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima izraditi službeni zapisnik, koji će se dostaviti, na zahtjev, drugim nadležnim tijelima.
- Nakon podnesene prijave, vrtić je dužan postupati prema uputama Centra za socijalnu skrb i drugih nadležnih tijela (npr. hoće li vrtić obavijestiti roditelje da je podnesena prijava, daljnji način postupanja i pomoći djetetu u vrtiću, davanje mišljenja o djetetu itd.).
- Informacije o slučaju zlostavljanja ili zanemarivanja djeteta ne smiju se iznositi drugim roditeljima, radnicima i osobama koje nisu uključene u slučaj.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA PREMA DJETETU U VRTIĆU OD STRANE ODRASLE OSOBE

- Svaki radnik treba odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine nasilno postupanje odrasle osobe prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih radnika vrtića ili po potrebi zvati policiju.
- Osobu koja se ponaša nasilno upozorit će se na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja.
- Kada radnik prekine nasilno ponašanje prema djetetu, o navedenome događaju treba obavijestiti ravnatelja i stručni tim.
- Događaju će ravnatelj obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja ponašao nasilno) te prijaviti nasilje nad djetetom Centru za socijalnu skrb, policiji i/ili državnom odvjetništvu i postupiti sukladno protokolu u slučaju saznanja ili sumnje na zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta ili na nasilje u obitelji.
- Ako je nasilje od strane radnika Vrtića postupa se prema Zakonu o radu (teška povreda radne dužnosti).

PROTOKOL O POSTUPCIMA I MJERAMA U SLUČAJU RAZVODA RODITELJA

- U postupku razvoda oba roditelja imaju jednaka prava na roditeljsku skrb. Prava na roditeljsku skrb se mogu ograničiti ili oduzeti samo odlukom nadležnih tijela (Centra za socijalnu skrb ili sudskog rješenja).
- Kada roditelj dobije rješenje (Centra za socijalnu skrb ili sudsko rješenje), original daje odgojitelju na uvid, a kopiju odgojitelj trajno zadržava. Tek kad dobijemo službeno rješenje postupamo u skladu s njim.
- Ako roditelj koji po rješenju nije skrbnik želi odvesti dijete iz vrtića u dane koji nisu u skladu s rješenjem, odgojitelj mora tražiti pismeno odobrenje roditelja skrbnika za odvođenje djeteta – ne smije dati dijete samo na temelju usmene izjave roditelja skrbnika.
- U slučaju da roditelj koji nije skrbnik želi odvesti dijete iz vrtića mimo dogovora sa skrbnikom, telefonski obavijestiti roditelja skrbnika i policiju jer se to smatra otmicom djeteta.
- Odgojitelj svoje osobne podatke policiji daje bez prisutnosti nasilnog roditelja.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NESPORAZUMA RODITELJA OKO SADRŽAJA RODITELJSKE SKRBI

- U slučaju kad se roditelji ne mogu sporazumjeti oko sadržaja roditeljske skrbi ili o ostvarivanju djetetovih prava vezanih za njegov boravak u vrtiću (npr. roditelji se ne mogu složiti hoće li dijete upisati u vrtić, odnosno ispisati iz vrtića, neslaganje vezano za upisa u određeni program, neslaganje vezano za prehranu djeteta u vrtiću, izlete i sl.) odgojitelj ili stručni suradnik uputiti će roditelje ravnatelju.
- Vrtić nije ovlašten donositi odluke u korist, odnosno na štetu jednog od roditelja.
- U slučaju da se roditelji ne mogu sporazumjeti, ravnatelj je dužan uputiti roditelje da se obrate Centru za socijalnu skrb ili sudu koji će u izvanparničnom postupku donijeti odluku.
- Do sporazuma roditelja ili donošenja sudske odluke, vrtić će postupati prema zatečenom stanju pazeći na interese djeteta.
- Vrtić je dužan i obavezan poštovati odluke Hrvatskog pravosuđa.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU KAD JE DIJETE IZVAN KONTROLE EMOCIJA I PONAŠANJA

- Ako odgojitelj ne može smiriti dijete treba ga izvesti iz sobe uz obvezu da osigura nadzor odrasle osobe za drugi djecu.
- Potrebno je otkloniti sve predmete s kojima se dijete može ozlijediti.
- Odgojitelj treba pokušati umiriti dijete mirnim tonom obraćanja, preusmjeravanjem pažnje, verbaliziranjem njegovog stanja i emocija te prebacivanja na neku aktivnost ili razgovor koji bi mogao „povesti“ dijete iz snažnih emocija prema mislima i aktivnostima druge vrste. Ako ne uspije u smirivanju djeteta pozvati stručnog suradnika psihologa, te prema potrebi roditelja djeteta.
- Članovi stručnog tima zajedno s odgojiteljima donose plan opservacije i interventnih postupaka s djetetom.
- Stručni suradnici i odgojitelji izrađuju plan rada s djetetom koji uključuje:
  - promjene u organizaciji rada i prostora
  - plan individualiziranog rada s djetetom
  - plan odgojno-obrazovnih sadržaja s ciljem suzbijanja neprimjerenog i agresivnog ponašanja,
  - plan suradnje s roditeljima

- uloge članova stručnog tima
- plan edukacije i rada na sebi odgojitelj i stručnih suradnika (unutar i izvan vrtića).

Poslovi psihologa su:

- provodi psiho-dijagnostičke postupke s djetetom, procjenjuje je li potrebna dodatna klinička dijagnostika; ako da, surađuje s kliničkim psiholozima i drugim stručnjacima s odgojiteljima osmišljava promjene u prostorno-materijalnom kontekstu i aktivnosti u grupi kojima bi se prevenirala agresivna ponašanja djece (igre opuštanja, relaksacije, razvoja pozitivne slike o sebi, emocionalno opismenjavanje, usvajanje socio-emocionalnih vještina) te prati njihovo provođenje i učinke
- surađuje s roditeljima djeteta, pruža savjetodavno psihološku pomoć
- s odgojiteljima i defektologom sudjeluje u izradi individualiziranih programa za dijete (razrada razvojnih zadaća i postupaka) te prati njihovo provođenje i učinak
- provodi dijagnostičke i interventne postupke s djetetom u grupi ili/i individualno
- prati komunikaciju, odnose u grupi te pomaže odgojiteljima valorizirati i unositi promjene u taj aspekt rada edukacija i podrška odgojiteljima i roditeljima.
- Psiholog surađuje s odgojiteljima na timskim dogovorima u kojima razmjenjuju informacije, evaluiraju dosadašnje postupke i dogovaraju nove.
- Po završetku opservacije donosi se zaključak i preporuka za daljnje postupanje. O provedenoj opservaciji djeteta i načinu pružanja pomoći djetetu, psiholog obavještava ravnatelja.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

- Odgojitelj treba odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć stručnog suradnika.
- U slučaju kada je ugroženo zdravlje i život djeteta, svaki zaposlenik Vrtića dužan je odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu.
- Ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled, konzultirati se s zdravstvenom voditeljicom (na službeni telefon za vrijeme radnog vremena vrtića) i prema procjeni pozvati hitnu pomoć.

- Odmah nakon nasilnog ponašanja obavijestiti stručnog suradnika psihologa, ravnatelja, i roditelje djeteta te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima događaja i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti.
- Stručni suradnik psiholog će odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnika intervencija, uz dogovor s liječnikom čim to bude moguće.
- Roditeljima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetovanja i stručne pomoći djetetu u vrtiću i izvan njega. S drugom djecom i odraslim osobama koje imaju spoznaju o učinjenom nasilju treba stručni suradnik psiholog i odgojitelj, obaviti razgovor te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja.
- Djeci, svjedocima nasilja, treba pružiti psihološku pomoć i emocionalnu podršku (psiholog i odgojitelj) .
- Stručni suradnik psiholog mora što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje.
- Stručni suradnik psiholog, te odgojitelj skupine poziva na razgovor roditelje djeteta koje je počinilo nasilje, informira ih o događaju i dogovara zajedničko praćenje ponašanja djeteta, predlaže potrebne postupke roditelja prema svom djetetu (eventualne korekcije odgojnih postupaka i sl.), a u slučaju potrebe upućuje ih na savjetovanje ili stručnu pomoć izvan vrtića (Centar za socijalnu skrb, Poliklinika za zaštitu djece, Obiteljsko savjetovalište i slično).
- Stručni suradnici i odgojitelji su dužni izraditi Individualizirani plan rada s djetetom sklonom agresivnim postupcima
- U sve aktivnosti vezano za sprečavanje nasilja među djecom uključiti roditelje i stručne djelatnike.
- O svim događanjima pisati u službenoj pedagoškoj dokumentaciji

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SPOLNO NEPRIMJERENOG PONAŠANJA MEĐU DJECOM

- Ako odgojitelj u skupini primijeti kod djeteta/djece namjeru ili spolno problematično ponašanje treba zaustaviti uočeno ponašanje, razgovarati s djetetom/djecom i uputiti na pravila spolnog ponašanja.

- Odgojitelj o događaju treba obavijestiti stručne suradnike i ravnatelja.
- Odgojitelj i stručni suradnik psiholog obaviti će razgovore s djecom uključenom u događaj, te s drugom djecom i odraslim osobama koje imaju spoznaju o događaju i pružiti potrebnu pomoć i podršku.
- Važno je tijekom rada s djecom ne inkriminirati nikoga od djece.
- Stručni suradnik psiholog poziva roditelje na razgovor, kojemu prisustvuju ravnatelj, odgojitelji i stručni suradnik.

  Djelatnici vrtića na razgovoru:

  - informiraju roditelje o činjenicama i okolnostima događaja i dogovaraju zajedničko praćenje ponašanja djeteta

  - izvješćuju roditelje o aktivnostima koje će Vrtić poduzeti

  - u slučaju potrebe upućuju roditelje na savjetovanje ili stručnu pomoć izvan vrtića (Centri za socijalnu skrb, Poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i sl.).
- Roditeljima uključene djece psiholog i odgojitelji dužni su dati obavijesti o mogućim oblicima savjetovanja i stručne pomoći djetetu u vrtiću i izvan njega.
- Psiholog je, uz razvojno primjerene aktivnosti, dužan osigurati i adekvatan nadzor u skupini.

  - O istim događajima i ponašanjima djeteta zapisati u pedagoškoj dokumentaciji

Već je rečeno kako djeca uče spolno ponašanje kroz igru. Seksualna igra zapravo je nastavak uobičajene igre. Djeca za igru biraju vršnjake, a ona koja zaostaju u razvoju igraju se s djecom sličnijom njihovu razvojnom stupnju. Što je veća dobna razlika između djece koja se upuštaju u seksualnu igru, veća je vjerojatnost da je posrijedi problematično seksualno ponašanje. Ako odgojitelj u skupini primijeti da je dijete sklono upornom, kompulzivnom spolnom ponašanju te zanimanje za spolnost nadmašuje sve druge interese:

- njegovo je spolno ponašanje izrazitije nego kod druge djece te je složenije i podrazumijeva znanje neprimjereno njegovoj dobi
- dijete ponavlja puni raspon spolnog ponašanja odrasle osobe
- su djetetove spolne aktivnosti usmjerene prema mlađoj djeci i temelje se na prisili i pokazivanju moći i agresije
- dijete koristi seks da bi povrijedilo druge ljude ili spolno ponašanje uzrokuje bol (fizičku ili emocionalnu) njemu ili drugim osobama …treba se svakako obratiti stručnjaku!!!

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SUKOBA DJELATNIKA (VERBALNI, FIZIČKI)

- Rješavanje konflikata verbalnom ili fizičkom agresijom u vrtiću je zabranjeno.
- Ukoliko je došlo do konflikta - ne izražavati tenzije pred djecom i roditeljima i odgoditi raspravu do mogućnosti rješavanja sukoba u odvojenom prostoru.
- Zaposlenici ustanove pozivaju ravnatelja koji će individualno razgovarati s osobama uključenim u sukob.

- Verbalni i fizički napad regulirani su odredbama Pravilnika o radu u dijelu povrede radne obveze, pa će se prema takvom činu poduzeti mjere sukladno Pravilniku o radu i ostalim zakonskim aktima.
- Djelatnici u sukobu odmah po intervenciji rade zapisnik o događaju koji daju ravnatelju vrtića

PROTOKOL POSTUPANJA KOD SUKOBA IZMEĐU ZAPOSLENIKA I DRUGIH ODRASLIH OSOBA TE MEĐU RODITELJIMA

- U svim situacijama naznake sukoba zaposlenik vrtića treba zadržati smirenost i profesionalnu razinu odnosa.
- Potrebno je verbalno izbjegavati rasprave sa sugovornikom („Vidim da ste uznemireni...“, „Molim Vas da se smirite...sad nije ni mjesto i vrijeme za ovakav razgovor...možemo razgovarati ali molim vas tiše i mirnije...“, „Dogovorimo se za vrijeme razgovora...“), pred djecom ili drugim roditeljima te komentiranje situacije pred djecom ili pred roditeljima.
- Predložiti razgovor s osobama u sukobu u nekom drugom, mirnijem prostoru, ali prije toga osigurati odraslu osobu koja ostaje s djecom ili ako je mogućnost pozvati člana stručnog tima ili ravnatelja
- U slučaju fizičkog nasilja, prijetnje fizičkim nasiljem ili verbalnog nasilja kojeg nije moguće odvratiti bilo koji radnik vrtića dužan je pozvati policiju.
- Djelatnici koji su sudjelovali u sukobu ili koji su ili svjedoci sukoba po završetku događaja rade zapisnik o događaju koji daju ravnatelju.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

REPUBLIKA HRVATSKA 1 DJEČJI VRTIĆ-JASLICE POTOČNICA NAŠICE